

การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจกล้ามไม้สกุลแวนด้าเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น

อมรฤทธิ์ วัฒนา

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจนาดกลาง และขนาดย่อม
คณะกรรมการคุณสมบัติและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อัมรฤทธิ์ วัฒนา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชาติ สุนทรสมัย)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชาติ สุนทรสมัย)

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณี เดียวอิศรศ)

.....
.....
(ดร.สุรัติ สุพิชญางกูร)

คณะกรรมการและสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัล ฉกรรจ์เดช)
วันที่ 22.เดือน กันยายน พ.ศ.2550

ประกาศคุณภาพ

รายงานฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชาติ สุนทรสมัย ประธานกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ ดร. สุรัตน์ สุพิชญางกูร กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณี เดียวอิศเรศ กรรมการที่ปรึกษา ดร. อุทิส ศิริวรรณ อาจารย์ชayเกียรติ ชูศักดิ์ อาจารย์ครรภญา แสงล้มสุวรรณ และอาจารย์ธนาภาณุ ใจรุ่งทวี ที่กรุณามาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดี เสนอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอทราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำหรับผู้ประกอบการที่ส่งออกกล้ามไม้ ไปยังประเทศญี่ปุ่น ที่อยู่ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานธุรกิจส่งออกกล้ามไม้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยอย่างมากใน การเก็บข้อมูล นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ คุณอุคม รุ่ติวนะสกุล ผู้จัดการบริษัท อุคมการเด็นส์ จำกัด และคุณศักดิ์ ชะออม นายกสมาคมกล้ามไม้ จังหวัดชลบุรี ที่สละเวลาให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ซึ่งได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ SMEs รุ่นที่ 1 ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ด้วยเป็นอย่างยิ่ง

อมรฤทธิ์ วัฒนา

48926258: สาขาวิชา: การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม; กจ.ม. (การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

คำสำคัญ: การแข่งขันธุรกิจ/ กล้าวัยไม้สักลูวนด้า/ การส่งออก/ ญี่ปุ่น

อุmrุทชี วัฒนะ: การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจกล้าวัยไม้สักลูวนด้าเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น (THE INCREASING COMPETITIVE ADVANTAGE IN VANDA FOR EXPORTING TO JAPAN) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: วุฒิชาติ สุนทรสมัย,
D.B.A. 127 หน้า. ปี พ.ศ. 2550

การศึกษาเรื่อง การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจกล้าวัยไม้สักลูวนด้าเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้าวัยไม้สักลูวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ประชากรที่ใช้ใน การศึกษาร่วมนี้ คือ ผู้ประกอบการที่ส่งออกกล้าวัยไม้สักลูวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ที่อยู่ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล มีจำนวนทั้งสิ้น 24 ผู้ประกอบการ โดยใช้วิธีศึกษาแบบสำมะโนประชากร (Census)

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจกล้าวัยไม้สักลูวนด้าเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น ที่สำคัญที่สุดคือเรื่องคุณภาพผลิตภัณฑ์กล้าวัยไม้ที่ได้มาตรฐาน ซึ่งหมายถึงคุณภาพของกล้าวัยไม้ต้องมีขนาด สีสัน และความคงทนต่อสภาพแวดล้อม มี การพัฒนาสายพันธุ์ที่เปลกใหม่อยู่เสมอ รวมทั้งการขนส่งที่รวดเร็วและราคาที่เป็นธรรม ตลอดจน ภาครัฐควรให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้ปลูกเลี้ยงกล้าวัยไม้อย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโรคและแมลง ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องความไว้วางใจของคู่ค้าในประเทศญี่ปุ่น ดังจะเห็นได้ว่าบริบทที่ทำการส่งออกกล้าวัยไม้ จะมีการดำเนินงานส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความมั่นคงมีความน่าเชื่อถือ คู่ค้าในญี่ปุ่นให้ความสำคัญเรื่องนี้มาก

ธุรกิจกล้าวัยไม้ส่งออกของไทย ยังเป็นที่ยอมรับของตลาดญี่ปุ่นและยังคงมียอดส่งออก เป็นอันดับที่หนึ่ง ดังนั้น เพื่อจะรักษาส่วนแบ่งการตลาดในตลาดญี่ปุ่นไว้ ให้คงความเป็นผู้ส่งออก อันดับที่หนึ่งต่อไป ผู้ประกอบการควรใส่ใจและให้ความสำคัญในเรื่อง คุณภาพกล้าวัยไม้ที่ได้ มาตรฐาน โดยเน้นการพัฒนาสายพันธุ์ลูกผสมใหม่ๆ และความคงทนของกล้าวัยไม้ให้ได้มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของผู้ซื้อชาวญี่ปุ่นในช่วงเทศกาลและวันสำคัญต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่น ควร มีการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกอย่างจริงจัง และภาครัฐควรเข้ามา สร้างเสริม พัฒนาและช่วยเหลือผู้ส่งออกในด้านการขนส่งโดยเฉพาะทางเครื่องบินให้สามารถ รองรับปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนด้วย

48926258: MAJOR: SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES MANAGEMENT; M.M.
(SMEs MANAGEMENT)

KEYWORDS: COMPETITION/ VANDA/ EXPORTING/ JAPAN

AMORNRIT WATTANA: THE INCREASING COMPETITIVE ADVANTAGE IN
VANDA FOR EXPORTING TO JAPAN. ADVISOR: VUTTHICHART SUNTONSAMAI,
D.B.A., 127 P. 2007.

The objectives of this study ; the increasing competitive advantage in vanda for exporting to Japan, are to study the factors effecting to increasing the efficiency competition, and factors affecting to vanda exporting marketing to Japan. The populations of this study are the 24 vanda exporting entrepreneurs, living in Bangkok and Central region in Thailand. The tool used in this study is population survey method.

The results of our study was show that the vanda quality is the highest significant effected factors to the increasing efficiently competition. The vanda quality consists of optimum sizing, colorist, environmental stability, and convergent genetics selectable, whiling have rational pricing and fastening logistics. The government policy that supporting the knowledge of caring and vectors preventions of the vanda for the orchid agricultures is the one significant effected factor.

For the affected factors, the responsibility of exporters is the highest significant affected factor for Japan buyers. So that, mostly exporters have been 10 years old at least in orchid businesses would be more susceptible for Japan buyer than others.

Increasing susceptibility in Thailand orchid businesses for Japan markets, and for integrality in number one on the exporting market, the orchid exporter entrepreneurs must be focused on developing in the standard quality productivity , the convergent genetics selectable creation and the environmental stability techniques of vanda that would be needs of Japan markets, and specially, between in the traveling seasons and national cultural days would be focused on good production and marketing planning. Finally, government supporters must be helping exporters indeed promoting, developing and airplane transport for continually sustainable orchid growth.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง	๓
สารบัญภาพ	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวโน้มตลาดส่งออกกล้วยไม้ที่สำคัญของไทย.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตลาดการค้ากล้วยไม้โลก และในประเทศไทย.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ.....	18
แนวคิดบริหารการตลาดเชิงกลยุทธ์.....	30
แนวคิดในการเข้าสู่การตลาดระหว่างประเทศ.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางการตลาดระหว่างประเทศ.....	33
แนวคิดทางการตลาดเพื่อการส่งออก.....	35
กฎระเบียบการส่งออกไม้ตัดออกไปยังประเทศญี่ปุ่น.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	49
รูปแบบการวิจัย.....	49
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ.....	56
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ธุรกิจล้ำยไม้สกุลแวนด้าเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น.....	58
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้าวยไม้ สกุลแวนด้าไปยังประเทศญี่ปุ่น.....	59
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ธุรกิจล้ำยไม้สกุลแวนด้าเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ.....	64
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้าวยไม้สกุล แวนด้าไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ.....	79
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
สรุปผล.....	93
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	101
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	101
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก	106
ประวัติย่อของผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ.....	56
4-2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ กล่าวไป้สกุลвенเดีย เพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น.....	58
4-3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล่าวไป้สกุล แวนด้าไปยังประเทศญี่ปุ่น ในภาพรวม.....	59
4-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล่าวไป้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ด้านความไว้วางใจของคู่ค้า.....	60
4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล่าวไป้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ด้านการขนส่ง.....	60
4-6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล่าวไป้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ด้านการตลาด.....	61
4-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล่าวไป้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ด้านการกีดกันทางการค้า.....	61
4-8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล่าวไป้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ด้านการส่งมอบกล่าวไม้ตามฤดูกาล.....	62
4-9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล่าวไป้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต.....	63
4-10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล่าวไป้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ.....	63
4-11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ กล่าวไป้สกุลвенเดีย เพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามประเภทธุรกิจ.....	65
4-12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ กล่าวไป้สกุลแวนด้า เพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามทุนขาดทุนเบิน ของกิจการ.....	67
4-13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ กล่าวไป้สกุลแวนด้า เพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามระยะเวลา ดำเนินการของกิจการ.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

4-14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ กล้วยไม้สกุลแวนด้า เพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามเงินลงทุนของ กิจการ (ทรัพย์สิน) ในปัจจุบัน.....	71
4-15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ กล้วยไม้สกุลแวนด้า เพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามเงินลงทุนของ กิจการ (ทรัพย์สิน) ในปัจจุบัน.....	73
4-16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ กล้วยไม้สกุลแวนด้า เพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามมูลค่าการส่งออก ในปี 2549.....	75
4-17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ กล้วยไม้สกุลแวนด้า เพื่อการส่งออกกล้วยไม้จากหน่วยงานภาครัฐ/ เอกชน.....	77
4-18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามประเภทธุรกิจ.....	79
4-19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามทุนจดทะเบียนของกิจการ.....	81
4-20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามระยะเวลาดำเนินการของกิจการ.....	83
4-21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามเงินลงทุนของกิจการ (ทรัพย์สิน) ในปัจจุบัน...	85
4-22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามจำนวนพนักงานประจำ.....	87
4-23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามมูลค่าการส่งออกในปี 2549	89
4-24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้สกุล แวนด้า ไปยังประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามการได้รับการอบรมความรู้ด้านธุรกิจส่งออก กล้วยไม้จากหน่วยงานภาครัฐ/ เอกชน.....	91

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

6

